



Tiivistelmä

Nurmijärven edunvalvontasuunnitelma määrittää edunvalvonnan kohteet, periaatteet ja menetelmät. Suunnitelma on laadittu kunnan asiantuntijoiden toimesta ja sitä on kehitetty kunnan toimialojen johtoryhmissä. Suunnitelman lopussa on listaus edunvalvonnan kohteista. Tavoitteena on kuitenkin kohdentaa edunvalvonnan tavoitteet vaikuttavuuden varmistamiseksi. Tämän takia ehdotetaan, että vain keskeisimmille kohteille laaditaan edunvalvontakortti ja täsmällisempi vastuunjako. Muiden kohteiden osalta kohdetta seurataan, asiasta käydään vuoropuhelua ja kunnan johtoryhmä ja kunnan hallitus ovat valmiita reagoimaan, jos kohteessa tapahtuu muutoksia. Nämä muutokset voivat olla esim. ei- kunnan tuottaman julkisen palvelun saatavuuteen liittyviä muutoksia (esim. oppilaitosten, keusoten tai valtion palveluiden toimipaikkamuutokset) tai julkisen infrahankkeeseen liittyvä päätöksentekoa valtion tasolla.

Edunvalvonta kohteet jakautuvat neljään ryhmään. Tarkemman taulukot ovat raportin lopussa.

- A. Julkisen infran osalta edunvalvonta liittyy etenkin kahteen asiaan:
 - a. Joukkoliikenne ja etelä – pohjoissuuntaiset yhteydet. TÄSTÄ LAADITAAN EDUNVALVONTAKORTTI. TARKEMMAT HANKKEET LISTATTU LOPUSSA
 - b. Poikittaisyhteydet, jotka tukevat etenkin tavaralogistiikkaa. Näitä seurataan aktiivisesti, mutta ei laadita edunvalvontakorttia.
- B. Kulttuurihistorialliset kohteet keskittyvät Sääksjärven ympärille. Alueella on useita toimijoita; Keusote, Helsingin kaupunki, Hyvinkään kaupunki, Metsähallitus, Kiljavan opisto jne. Alue on merkittävä kulttuurihistoriallisesti. Sen kehittämisessä tulee ottaa huomioon kuntalaisten virkistysmahdollisuus sekä alueella kehittyvä matkailuelinkeino. Alueelle ehdotetaan laadittavaksi maankäytön master plan, jolla eri toimijat sitoutetaan kehittämään aluetta.
- C. Muut kuin kunnan tuottamat julkiset palvelut on listattu raportin lopussa. EDUNVALVONTAKORTTI LAADITAAN SEURAAVISTA KOHTEISTA:
 - a. Keusoten palvelut. Keusote on yli puolet kunnan talousarviosta ja merkittävä palveluntuottaja kuntalaisille. Kunnan tuleekin määrittää tarkemmin tavoitteensa Keusoten kehittämisessä.
 - b. TE- palvelut ja työllisyydenhoito. Työttömyys on merkittävä kustannuserä kunnalle ja sen hoidossa tapahtuu koko ajan muutoksia. Kuntakokeilut on siirtänyt TE- toimiston resursseja kokeilukuntiin (joihin Nurmijärvi ei kuulu). Tämän lisäksi haasteen on varmistaa TE- palveluiden ja TYP:n palveluiden saatavuus Nurmijärvellä. Huomioitavaa on myös se, että valtioneuvosto suunnittelee ”pohjoismaista” työllisyydenhoidonmallia. Tässäkin Nurmijärven tulee varmistaa, että se saa mahdollisessa muuttuvassa tilanteessa tarvittavat resurssit työllisyyden hoitoon.
- D. Lainsäädännön kohteissa tunnistettiin tietullit edunvalvontakohteeksi. Tässä yhteistyötä tehdään KUUMA- liikelaitoksen kanssa. Tarvetta Nurmijärven omalle suunnitelmalle tuskin on.



Nurmijärven kunnan edunvalvontasuunnitelma

Kunnan toimintaympäristö on monimuotoistunut. Usein kunnan elinvoimaisuuteen ja kuntalaisten palveluiden saatavuuteen vaikuttaa muutkin kuin kunnan omat päätökset. Perinteisesti keskeinen yhteistyökumppani on ollut valtio. Kokonaisuus on kuitenkin monimuotoistunut, koska esimerkiksi koulutuspalveluiden tuottajia on yhtiötetty ja kunnat ovat itsekin siirtäneet yhä laajemmin järjestämisvastuullaan olevia palveluita mm. kuntayhtymiin. Näin ollen peruskunta on kutistunut ja kunta ja etenkin kuntalaiset ovat yhä riippuvaisempi muualla tehtävistä päätöksistä.

Kunnat ovat perinteisesti toimineet edunvalvonnassaan useiden eri organisaatioiden kautta. Kuntaliitto vastaa kuntien edunvalvonnasta valtakunnallisesti. Maakuntaliitolla on taas keskeinen merkitys alueellisella tasolla. Nurmijärven tapauksessa seudullista tasoa edustaa KUUMA- liikelaitos. Edunvalvonnallisesti on huomioitava, että Nurmijärvi on siirtänyt sosiaali- ja terveystalvet Keusote – kuntayhtymään. Toisen asteen ammatillinen koulutus järjestetään KEUDA:n kautta. Korkea-asteen koulutukseen Nurmijärvi osallistuu Laurean osakkaana, vaikkei Laurealla ole toimipisteitä Nurmijärven alueella.

Edunvalvonnan yksi haaste onkin määrittää se, milloin edunvalvonta voidaan ulkoistaa kumppanille kokonaan tai osittain. Selvää kuitenkin on, että kunnan on huomioitava koko ajan myös ne päätökset, jotka ovat kokonaan sen suoran päätäntävällän ulkopuolella tai joihin sillä on vain osittainen päätäntävalta.

Usein kunnan kannalta merkittävät hankkeiden valmistelu kestää pitkään. Tällaisia on tyypillisesti suuret infrahankkeet. On selvää, että mm. tulevaisuuden rata- ja tiehankkeet tulevat vaikuttamana oleellisesti kuntien elinvoimaisuuteen. Hankkeita valmistellaan pitkään ja niiden prioriteettiaste saattaa vaihdella. Tämän takia hankkeita on seurattava ja edistettävä pitkäjänteisesti. Tämä on edellytys sille, että niihin liittyviin päätöksiin voidaan vaikuttaa. Samaa pätee mm. oppilaitosten päätöksiin koskien eri toimipisteissä tarjottavia opintokokonaisuuksia tai laajemmin eri palveluntuottajien palveluverkkoa. Näihin päätöksiin olisi hyvä osallistua jo valmisteluvaiheessa, mikä taas edellyttää valmistelun seuraamista ja siihen osallistumista.

Edunvalvontakohteiden valitseminen

Kunta tuottaa palveluita monenlaisissa verkostoissa ja yhteistyössä erilaisten toimijoiden kanssa. Tämän takia on syytä tehdä rajauksia siitä, mitkä toiminnat ovat varsinaista edunvalvontaa. Oleellista on erottaa edunvalvonta muusta yhteistoiminnasta. Toisaalta on oleellista tunnistaa tarpeeksi merkitykselliset kohteet varsinaiselle edunvalvonnalle. Lähtökohtanahan tulee olla, että yksittäiset viranhaltijat ja toimielimet huomioivat kunnan edun päätöksissään ilman, että siitä tarvitsee laatia erillistä ohjelmaa.



Nurmijärvi

Edunvalvontaohjelmaan vaadittavien kohteiden kriteereitä

- Kohteella tulee olla huomattava taloudellinen merkitys kunnalle. Tätä voidaan mitata esim. hankkeen kuntaan kohdistamalla investoinnilla tai siitä, kuinka suuri budjetti yksiköllä on kunnan alueella
- Kohteella on merkitys riittävän monen kuntalaisen arkeen ja sen sujuvuuteen
- Kohde luo tai säilyttää työpaikkoja kunnassa
- Kohde mahdollistaa kuntaan muuttamisen tai siellä asumisen.
- Hanke on muuten merkittävä kunnan strategian toteuttamiselle

Edunvalvontaa on syytä pystyä fokusoimaan riittävän tarkasti. Merkittävät hankkeet on syytä listata laajemmin, mutta aktiiviset toimet kannattaa keskittää tärkeimpiin kohteisiin.

Edunvalvontaohjelmaan EI kuulu seuraavat hankkeet:

- Kunta voi päättää yksin hankkeen toteuttamisesta. Näin ollen tytäryhtiöiden ratkaisut hoidetaan omistajanohjauspolitiikalla. Edunvalvonta voi tulla kysymykseen osakkuusyhtiöiden tapauksessa.
- Avustusten, projektirahoituksen tms. hakeminen ei ole edunvalvontaa vaan normaalia taloudenhallintaa.
- Kaupalliset projektit tai puhtaasti liiketoiminnalliset hankkeet eivät ole edunvalvontaa. Kunta voi esimerkiksi edistää yritysten sijoittumista alueelle, mutta tämä rajataan pois edunvalvonnasta. Tähän vaikuttaa myös se, ettei yrityshankkeista viestiminen on hyvin sensitiivistä.

Ohjelmaan on kirjattu asioita, joihin kunta vaikuttaa edunvalvonnan keinon.

Edunvalvonnan menetelmät

Edunvalvonta menetelmät määrittävät valvottavan kohteen mukaan. Edunvalvonnassa kuitenkin oleellista on se, että kunnanedustajat tietävät kunnan tavoitteet toimiessaan eri foorumisissa (hallitukset, yhteistyöryhmät, lausuntopyynnöt). Näin jokaisessa vaiheessa tiedetään, mitä kunta tavoittelee.



Nurmijärvi

Edunvalvonta vaatii usein yhteistyötä eri kuntien välillä. Selkeimmin tämä nousee esiin liikenneinfraan liittyvissä hankkeissa, jotka koskettavat useaa kuntaa. Hankkeesta hyötyvien kuntien kanssa on syytä sopia yhteistyöstä. Samalla on kuitenkin huomioitava se, että yhteistyönä tapahtuva edunvalvonta edellyttää myös kompromisseja niin, että joskus edunvalvonnan kärkeen nostetaan kumppanille merkittävä hanke. Tämä korostuu etenkin KUUMA- kuntien MAL- yhteistyössä, jossa edunvalvontaa kannattaa koordinoida parhaan vaikuttavuuden saavuttamiseksi.

Edunvalvonnan menetelmiä on syytä kehittää. Seuraavat asiat kannattaa kuitenkin huomioida koko ajan:

- Kunnan edustajien tulee olla tietoisia kunnan tavoitteista ja sitoutua ajamaan sitä omassa toiminnassaan.
- Hallitusta ja johtoryhmää on pidettävä ajan tasalla, kun edunvalvontakohteen on tapahtumassa muutoksia. Informoinnin tulisi tapahtua riittävän ajoissa, että se on mahdollista huomioida päätöksenteossa. Kokonaisuudessaan edunvalvontakohteet tulisi raportoida säännöllisesti, esim. kerran vuodessa johtoryhmälle ja hallitukselle.
- Edunvalvonta on synkronoitava talousarviovalmistelun kanssa. Tämä sen takia, että edunvalvonta kohteiden etenemisellä saattaa olla vaikutusta talousarvioon. Osa hankkeista saattaa edellyttää kunnan osarahoitusta ja esimerkiksi liikenneinfrahankeet saattavat vaikuttaa kaavoitukseen tms.

Edunvalvontakohteet

Edunvalvontakohteet on valittu yhteistyössä kunnan erialojen asiantuntijoiden ja toimialojen johtoryhmien kanssa. Lähtökohtana on ollut tunnistaa edunvalvonnan kannalta ne keskeiset asiat, joissa kunnalla on intressejä. Listaa on tiivistetty niin, että pienemmät ja epäoleelliset kohteet on poistettu. Edunvalvonnallisesti on syytä muistaa se, että useissa erityyppisissä hankkeissa on mahdollista saada ulkopuolista rahoitusta. Liikennejärjestelyissä on käytävä vuoropuhelua vuoropuhelua Elyn ja valtion kanssa. Vastaavasti hyvinvoinnissa ja elinkeinoissa on tarjolla erilaista hankerahoitusta. Nämä on kuitenkin jätetty listauksen ulkopuolelle, koska ulkopuolisen rahoituksen suhteen listauksen laatiminen olisi vaikeaa mm. senkin takia, että rahoituslähteet vaihtelevat.



Nurmijärvi

Edunvalvontakohteet on listattu alla. Kohteet on jaoteltu kolmeen neljään ryhmään. Lähtökohta on, että kaikkia nostettuja kohtia seurataan, mutta tässä yhteydessä tiivistetään ne, jotka nähdään tällä hetkellä tärkeimmiksi. Samalla nostetaan ne kohteet, joista laaditaan tarkempi edunvalvontakortti tai – suunnitelma. Tavoitteena on keskittää edunvalvontaa vaikuttavuuden takaamiseksi.

Liikennehankkeet

Liikennehankkeissa painottuu kolme teemaa:

1. Joukkoliikenneyhteydet.
2. Poikittaisliikenne, joka on tärkeää etenkin tavaralogistiikalle.
3. Liikenneturvallisuus

Liikennehankkeissa edunvalvontakortti laaditaan aluksi joukkoliikenneyhteyksien parantamisesta. Tämä on oleellista mm. työvoiman liikkuvuuden parantamiseksi sekä kunnan vetovoiman kehittämiseksi.

Rakennuskulttuurikohteet

Rakennuskulttuurikohteet keskittyvät Sääksjärven ympäristöön. Alueella on Rökän sairaala, Kiljavan sairaala sekä Kiljavan opisto. Alueen maankäytössä on intressejä myös Metsähallituksella (mm. Koivunimen luonnonsuojelualue). Kehittämisessä on myös huomioitava Hyvinkään kaupunki, joka omistaa järven pohjoisrannan sekä leirintäalueen Nurmijärven puolella.

Edunvalvontakortin sijaan alueelle kannattaisi laatia maankäyttöä tukemana master plan, jolla myös eri kehittäjätahot voitaisiin saada mukaan sitoutettua alueen kehittämiseen. Sääksjärven alue muodostaa merkittävän kokonaisuuden sekä kuntalaisten virkistymisen kannalta että vapaa-ajan ja matkailun liiketoiminnan näkökulmasta. Näin asiat tulisi huomioida samalla kun vaalitaan alueen kulttuurihistoriallisesti merkittäviä kohteita.

Muut kuin kunnan tuottamat julkiset palvelut

Nurmijärveläisille tuottaa julkisia palveluja valtio sekä kuntayhtymä. Kuntayhtyminä toimivat Keusote, Keuda ja Keski-Uudenmaan pelastuslaitos. Valtion tuottamia palveluja ovat mm. poliisin palvelut. Tämän lisäksi kunnan alueella toimii mm. Humak, Kiljavan opisto ja TTS Työteho-seura. Näiden palveluiden jatkuvuus, saatavuus ja laatu ovat kunnan elinvoimalle merkittäviä asioita.



Nurmijärvi

Selkeimmin edunvalvontaan liittyy tällä hetkellä Keusoteen. Tämän takia Keusotelle laaditaan edunvalvontakortti. Tämän lisäksi työllisyyden hoitoa tulee seurata tarkasti. Tällekin laaditaan oma edunvalvontakortti mm. TE- ja TYP- palveluiden osalta.

Lainsäädännön kohteet

Lainsäädännössä Nurmijärveen oleellisesti kohdistuva hanke on mahdolliset tietullit. Näissä tehdään tiivistä yhteistyötä KUUMA- kuntien kanssa.



Nurmijärvi

Tässä alustavat kohteet:

Kohde	Vaikuttamisen tavoitteet	Vaikuttamisen keinot	Perusteet olla listalla
Helsinki – Tallinna tunnelin jatke Hanko – Hyvinkää radalle	Nurmijärven kannalta otollisin ratalinjaus ja henkilöliikenne ko. radalle.	Lausunnot hankkeen eri hankevaiheissa.	Hankkeen merkitys Nurmijärvelle epäselvä. Koska Helsinki-Vantaalta eteenpäin ei ole tulossa henkilöliikennettä, hanke tuskin hyödyttää merkittävästi Nurmijärveä. Radan linjauksella voi olla kielteinen merkitys maankäytölle. Tätä hanketta on kuitenkin syytä seurata ja vaikuttaa siihen siten, että myös Nurmijärvi hyötyisi hankkeesta. Henkilöliikenteen saaminen ko. rataosuudelle olisi merkittävä etu Nurmijärven kannalta.
Poikittaisyhteys Järvenpää Vt3 Nukari	Parannushankkeen toteutuminen.	Yhteistyö valtion kanssa. Hankkeen esillä pitäminen.	Logistiikan kannalta tärkeä – pitäisi ylettää kantatien 45 Hämeentien länsipuolelle Tähän liittyy myös nk. Raalantien oikaisu, mikä vaikuttaa Teilinummen vedenottamon turvallisuuteen. Mt1321 Raalantien oikaisusta on laadittu tiesuunnitelma, joka on ollut voimassa alkaen 19.4.2017. Tiesuunnitelmalle voi hakea jatkoaikaa yhteensä enintään 10 vuotta eli voimassa olevalla tiesuunnitelmalla hanke pitäisi saada toteutettua 2027 mennessä. Raalantien oikaisu omaksi hankkeeksi, koska se ei ole toteutuksen osalta yhteydessä poikittaisyhteyden toteuttamiseen.
Valtatie 25 (Kehä V) kehittäminen	Kehittämishankkeen toteutuminen	Yhteistyö valtion kanssa. Hankkeen esillä pitäminen.	Parantaa yhteyksiä Pohjois-Nurmijärvellä. Merkitystä mm. logistiikan kannalta. Merkittävä esim. liikenneturvallisuuden parantamisen näkökulmasta sekä logistiikan kannalta tärkeä hanke Nurmijärvelle.
Kevyen liikenteen väylien suunnittelu- ja rakentamisyhteistyö	Valtion rahoitus kevyen liikenteen väylille.	Hankkeiden edistäminen. Vuoropuhelu Ely:n kanssa.	Suunnittelu itsessään on arkipäivää. Edunvalvontaa tarvitaan siihen, että valtio saadaan osallistumaan kustannuksiin. Tämä ei kuitenkaan ole todennäköistä, koska hankkeita on paljon jonossa. Mt132 Lopentien jalankulku- ja pyörätien toteuttamiseen välille ohikulkutie-Nummenpääntie on ELY sitoutunut. Samoin Mt1324 Lahnuksentien toteuttamiseen. Muista jkpp-teistä ei ole tietoa tässä vaiheessa.
Vahva joukkoliikennekäytävän toteuttaminen Klaukkala – Kivistö	Joukkoliikenne yhteyden kehittäminen	Valtion (Vantaan kaupungin?) kanssa yhteistyö ja	Joukkoliikenne on merkittävä tekijä niin kuntalaisten arjen kuin kunnan vetovoimaisuuden kannalta. Tämä edellyttää valtiolta osallistumista Klaukkalantien (tuleva maantie xxxxx) parantamiseen Vantaan puolella, kun



Nurmijärvi

		hankkeen edistäminen	kunta parantaa Klaukkalantietä kunnan alueella. Tutkitaan samalla Klaukkala-Kivistön raideyhteyden toteutusmahdollisuus ja -tavat
Bussikaistat valtatielle 3 Klaukkalan (Luhtaanmäki - kehä 3) eritasoliittymään asti	Bussikaistan toteuttaminen	Vuoropuhelu valtion kanssa. yhteistyö alueen muiden kuntien kanssa?	Osa toimivaa joukkoliikenneyhteyttä. Edellytys bussiliikenteen kilpailukyyn ja matka-ajan ennustettavuuden parantumiselle. Bussikaistat edistäisivät bussien kilpailukykyä henkilöautoliikenteeseen nähden. Jos henkilöautomäärien vähenisi, olisi tällä suotuisa vaikutus mm. ilmastonmuutokseen.
Klaukkalantien maantiekksi jäävän osuuden parantaminen Vantaan kaupungin puolella. Kun kunta aikanaan parantaa Klaukkalantietä katuna mm. joukkoliikenteen kannalta	Maantien parantaminen	Vuoropuhelu valtion kanssa. Yhteistyö Vantaan kanssa?	Maantien osuuden kehittäminen kuuluu valtiolle. Osa toimivan joukkoliikenteen kehittämisedellytyksiä.
Kestävän ja turvallisen liikkumisen suunnitelma	Liikenneturvallisuuden parantuminen.	Vuoropuhelu valtion kanssa rahoituksen toteuttamiseksi.	On valmis, mutta toteuttaminen vaatii valtion toimenpiteitä. Tässä vaatii edunvalvontaa – rahoitusta tulee myös valtiolta. Suunnitelmassa on esitetty lähinnä pieniä ja kustannustehokkaita toimenpiteitä. Kohteet on jaettu kiireellisyysluokkiin 1-3. Suunnitelmaa edistetään yhteistyössä ELYn kanssa. Suunnitelmassa tavoitellaan myös muita kuin rakenteellisia toimenpiteitä infrassa.
Perusväylän pito Nukarin alueen maanteiden sekä muiden alemman tieverkon perusparantamiseen riittävästi rahaa	Väylän pidon kehittäminen.	Vuoropuhelu valtion kanssa.	. Kantatiellä 45 on painorajoitettu silta, joten raskas liikenne kiertää alemmalla tieverkolla olevan kantavamman sillan kautta eli mt11485 Nukarintien kautta. Nukarintiellä samassa tiekäytävässä kulkee ala-asteikäisiä oppilaita Nukarin kouluun ja Nukarintiellä ei ole jalankulku- ja pyörätietä. Kantatietä 45 pitäisi parantaa myös liikenteen välityskyvyn vuoksi. ELY on teettänyt toimenpidesuunnitelman, jossa kantatielle esitetään liittymien parantamisia, erillistä jalankulku- ja pyörätietä, kevyen liikenteen alikulkuja ym.
Kehä IV	Kehä IV:n rakentaminen.	MAL- yhteistyö KUUMA- kuntien kanssa	Kehä IV kehittämiseen on sitouduttu KUUMA- kuntien MAL- yhteistyössä. Parantaa Tuusulan Focus- alueen kilpailukykyä. Tämä parantaa myös nurmijärveläisten työmatkaliikennettä sekä parantaa kehä IV varteen syntyvien teollisuustonttien kilpailukykyä myös Nurmijärvellä.

Taulukko 1 Liikennekohteet



Nurmijärvi

Kohde	Vaikuttamisen tavoitteet	Vaikuttamisen keinot	Perusteet olla listalla
Sääksjärven Kiljavan sairaalan, entisen Röykän sairaalan ja Kiljavan opiston alueiden kehittämismahdollisuuksien turvaaminen niin taloudellisen toiminnan kuin matkailun kannalta	Tavoitteena saada rakennushistoriallisesti merkittävät kohteet uusiokäyttöön.	Vuoropuhelu kiinteistöjen omistajien kanssa, maankäytön joustavuus uusille hankkeille, museoviraston kanssa tehtävä yhteistyö.	Päätöksiä alueen kehittämisestä on tehtävä. Haasteena on määrittää, mitä kiinteistöjen omistajien toivotaan tekevän sekä miten saadaan toimijoita hankkeisiin.

Taulukko 2 Rakennuskulttuurikohteet

Kohde	Vaikuttamisen tavoitteet	Vaikuttamisen keinot	Perusteet olla listalla
Keudan toiminnan kehittämien Nurmijärvellä	Toimipaikan säilyminen Nurmijärvellä. Koulutusalojen ja sisäänottomäärien vastaavuus Nurmijärven tarpeisiin.	Nurmijärvellä on yksi paikka hallituksessa. Sivistysjohtajien tapaamiset.	Toisen asteen opintojen ja jatkuvan oppimisen osalta on merkittävää, että kunnassa on myös toisen asteen ammatillista koulutusta. Selkeä edunvalvonta kohde pitäisi vielä määrittää. Onko tavoitteena vaikuttaa aloituspaikkoihin, tarjolla oleviin linjoihin vai mihin?
TTS – työtehoseuran, Kiljavan opiston ja Humak	Toiminnan jatkuminen ja kehittäminen.	Vuoropuhelu oppilaitosten kanssa.	Kunnan elinvoiman ja opiskelumahdollisuuksien takia on oleellista, että kunnassa on eri tasoisia oppilaitoksia.
Arkadia yhteislyseo	Toiminnan jatkuminen ja kehittäminen.	Vuoropuhelu Arkadian kanssa.	Merkitys Klaukkalan lukiokoulutukselle. Seurataan toiminnan jatkuvuutta.



Nurmijärvi

Pelastustoiminnan palveluratkaisut	Luotettavat ja kustannustehokkaat palvelut Nurmijärvellä.		Merkitys kuntalaisten turvallisuudelle.
Poliisin lupapalvelut ja poliisin toiminta	Toimipaikan vahvistaminen	Valtakunnan politiikka	Merkitys kuntalaisten turvallisuudelle ja asioinnin sujuvuudelle.
TE- palvelut/ työllisyys	Kunnan työllisyyttä tukevien palveluiden kehittäminen ja takaaminen.	Vuoropuhelu TE-hallinnon kanssa eri tasoilla.	Työllisyyden hoidon merkitys korostuu varsinkin Covid19- jälkeisenä aikana. On huomioitava, että kehitystoimenpiteitä tehtäessä valtion resursseja kohdistuu myös Nurmijärvelle
Keusote	Kattavat ja kustannustehokkaat palvelut Nurmijärvellä.	Yhteistyö Keusoten kuntien kanssa. Työskentely Keusoten eri päättävien elinten kanssa.	Keusote on yli puolet Nurmijärven talousarviosta. Merkittävä rooli kuntalaisten hyvinvoinnissa. Huomioitava edunvalvonnan ja konserniohjauksen roolit.

Taulukko 3 Muut kuin kunnan tuottamat julkiset palvelut

Kohde	Vaikuttamisen tavoitteet	Vaikuttamisen keinot	Perusteet olla listalla
Ruuhkamaksut	Ensisijaisesti ruuhkamaksun tulon estäminen ja toissijaisesti vaikuttaminen siten, että sillä olisi mahdollisimman pieni vaikutus kuntalaisten arkeen ja talouteen. Jos ruuhkamaksu kuitenkin tulee, vastineeksi joukkoliikenteen pitää olla kilpailukykyinen vaihtoehto oman auton käytölle. Tämä tarkoittaa palvelutason nostamista.	Lainsäädäntötyöhön vaikuttaminen	Ruuhkamaksut vaikuttavat oleellisesti pk- seudulla työskentelevien kuntalaisten arkeen ja kunnan vetovoimaisuuteen.

Taulukko 4 Lainsäädäntö kohteet



Nurmijärvi